

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 9Co/105/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514200089
Dátum vydania rozhodnutia: 10. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Šebeň
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2015:8514200089.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Milana Šebeňa a členov senátu JUDr. Milana Majerníka, JUDr. Mareka Kohúta, v právnej veci žalobcu: POHOTOVOSTĚ, s. r. o. , so sídlom Pribinova 25, Bratislava 811 09, IČO: 35 807 598, právne zastúpeného spoločnosťou Fridrich Paľko, s.r.o., so sídlom Bratislava 811 09, Grösslingova 4, IČO: 36 864 421, proti žalovanému: Slovenská republika - Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom Bratislava 813 11, Župné námestie 13, IČO: 00166073, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa zo dňa 26.5.2014 pod č. k. 4C/9/2014-68, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa.

N e p r i z n á v a účastníkom náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

Prvostupňový súd napadnutým rozsudkom žalobu zamietol a žalovanej právo na náhradu trov konania nepriznal.

V dôvodoch rozhodnutia uviedol, že žalobca sa žalobou zo dňa 27.9.2012 domáhal náhrady škody v sume 1.546,25 eur a nemajetkovej ujmy v sume 309,25 eur v dôsledku nesprávneho úradného postupu exekučného súdu (Okresného súdu Vranov nad Topľou), ktorý rozhodol o žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie oneskorene, po uplynutí zákonnej 15 dňovej lehoty a nerozhodol v primeranom čase a bez zbytočných prieťahov. Predmetom tohto konania je vec, ktorá pôvodne napadla na Okresný súd Vranov nad Topľou pod sp. zn. 4C/9/2014. Uvedená vec sa týkala exekučného konania vedeného na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp. zn. 3Er/351/2010 vo veci oprávneného - Pohotovosť s.r.o. proti povinnému T. Y., pre vymoženie 332,- eur s príslušenstvom.

Súdny exekútor podal žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 26.4.2010 na základe exekučného titulu rozhodcovského rozsudku Stáleho rozhodcovského súdu sp.zn. SR 22361/09. Súd rozhodol o žiadosti súdneho exekútora dňa 7.12.2010 tak, že žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 19.1.2011. Po citácii ustanovení čl. 46 ods.3 a čl. 48 ods.2 Ústavy SR, § 3 ods. 1, § 4 ods. 1 písm. a), § 9 ods. 1,2, § 15 ods. 1, § 16 ods. 4, § 17 ods. 1 až 3, § 19 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci, § 44 ods. 1,2, § 41 ods.2 písm. c) a d), § 243 ods.1 zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) súd prvého stupňa konštatoval, že žalobca nepreukázal splnenie už prvého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu a to existenciu nesprávneho úradného postupu resp. nezákonného rozhodnutia. Čo sa týka druhého predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to existencie majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, súd sa stotožnil

s argumentáciou žalovanej a dospel k záveru, že žalobca ich v konaní nepreukázal. Prvostupňový súd mal ďalej za to, že žalobca nepreukázal ani splnenie tretieho predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, keď nepreukázal existenciu priamej príčinnej súvislosti medzi nesprávnym úradným postupom a uplatňovanou majetkovou a nemajetkovou škodou. Preto z dôvodu nepreukázania základných zákonných podmienok pre priznanie nároku za náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom súd prvého stupňa žalobu zamietol. O trovách konania súd rozhodol podľa § 142 ods. 1 O.s.p. v zmysle ktorého účastník ktorý má úspech vo veci má právo na náhradu trov konania. Žalovaná si náhradu trov konania uplatnila avšak ich nevyčíslila, pričom z obsahu spisu nevyplýva, aby jej nejaké trovy vznikli, preto jej súd právo na náhradu trov konania nepriznal.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Navrhol rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvého stupňa na opätovné prejednanie. Ako dôvod uviedol, že postupom súdu sa mu odňala možnosť konať pred súdom, že v konaní došlo k vadám, k nesprávnemu právnemu posúdeniu veci tým, že súd nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy. Tieto odvolacie dôvody konkretizoval tým, že súd rozhodol v merite veci na základe „inšpirácie“ novou právnou úpravou obsiahnutou v § 9 ods. 2 a zákona č. 514/2003 Z. z.. V právnom štáte nie je možné, aby súd interpretoval hmotné právo platné v čase vzniku právnej skutočnosti a založenia zodpovednostného právneho vzťahu pomocou hmotného práva, ktoré sa stalo súčasťou právneho poriadku až po vzniku právnej skutočnosti a potom, čo už došlo k založeniu zodpovednostného právneho vzťahu. Súd pri svojom rozhodovaní je viazaný ustanovením § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. v znení účinnom pred prijatím zákona č. 412/2012 Z. z. a nemohol interpretovať toto ustanovenie prostredníctvom ustanovenia § 9 ods. 2 zákona a v znení zákona č. 412/2012 Z. z.. Súd svojím rozhodnutím de jure a de facto aplikoval princíp pravej retroaktivity, čo je neprípustné. Ďalej uviedol, že súd vôbec nevysvetlil, prečo zastáva názor, že účastníkom nevznikol stav právnej neistoty. Právna neistota existuje vždy do času, kým nedôjde ku konečnému rozhodnutiu. V danom prípade zákonodarca vytvoril legitímnu sféru tolerancie trvania právnej neistoty určením zákonnej lehoty. Exekučný súd však ignoroval túto legitímnu sféru, na čo zo zákona nemal oprávnenie a posunul trvanie právnej neistoty do času, ktorý je z hľadiska ochrany základného práva na spravodlivý súdny proces neakceptovateľný. Ako ďalší odvolací dôvod uviedol, že súd nevykonal dostatočné znalecké dokazovanie oboznámením sa predloženým znaleckým

posudkom. Zo znaleckého posudku totiž jednoznačne vyplýva, ktoré konkrétne náklady boli žalobcom vynaložené v súvislosti so správou a vedením pohľadávky. Súčasťou znaleckého posudku sú prílohy, ktoré v príčinnej súvislosti s omeškaním exekučného súdu predstavujú podrobný prehľad o vynaložených mzdových nákladoch, nákladoch na tlač, úpravu informačného systému nákladov na poštovné a nákladov na telekomunikačné služby. V konaní boli preukázané všetky zákonné podmienky pre vznik nároku na náhradu škody a to vznik škody, existencia nesprávneho úradného postupu a príčinná súvislosť medzi škodovou udalosťou a škodou. V tomto konaní tak bolo potrebné rozhodnúť v súlade so žalobným petítom, a to prinajmenšom navrhovaným medzitimným rozsudkom. Taktiež poukazuje na to, že ak bol súdu doručený v čase predchádzajúcom nariadenému súdному pojednávaniu návrh žalobcu na prerušenie konania, bol súd povinný pred samotným rozhodnutím vo veci samej o tomto návrhu osobitne rozhodnúť.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu nevyjadril.

Odvolací súd preskúmal napadnutý rozsudok na neverejnom zasadnutí, v dôsledku čoho nebolo na odvolacom pojednávaní priamo zopakované, či doplnené dokazovanie

vykonané súdom prvého stupňa. Právnym dôsledkom takéhoto preskúmania veci je viazanosť odvolacieho súdu v skutkovom stave zistenom súdom prvého stupňa (§ 213 ods. 1, 3,4,5 a § 214 ods. 2 O.s.p.). Nakoľko však rozsudok vo veci samej musí byť verejne

vyhlásený, bol termín verejného vyhlásenia rozsudku uverejnený v zákonom stanovenej

lehote na úradnej tabuli súdu a na internete (§ 156 ods.1, 3 O.s.p.). Pri preskúvaní napadnutého rozsudku bol odvolací súd viazaný dôvodmi podaného odvolania do tej miery, že nebol oprávnený tento rozsudok preskúmať z iných dôvodov, než ktoré boli výslovne uvedené v podanom odvolaní. Výnimkou

by mohli byť len vady konania, pokiaľ by mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 1,3 O. s. p.). Po takomto preskúmaní napadnutého rozsudku, ako aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel odvolací súd k závoru, že odvolanie žalobcu v konečnom dôsledku nie je opodstatnené.

Zákonné ustanovenie § 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z., ktoré podrobne upravuje podmienky, na základe ktorých možno usúdiť na vznik nesprávneho úradného postupu v podobe prietahov v konaní, nie je možné aplikovať na právne vzťahy, pri ktorých malo dôjsť k zodpovednostnému vzťahu medzi účastníkmi konania pred účinnosťou tohto zákonného ustanovenia (§ 9 ods. 2 z.č. 514/2003 Z.z.), pretože by išlo o retroaktivitu pri aplikácii právneho predpisu. Toto ustanovenie zák.č. 514/2003 Z.z. bolo zavedené do tohto zákona zákonom č. 412/2012 Z.z. s účinnosťou od 1.1.2013, preto je toto zákonné ustanovenie priamo aplikovateľné len na zodpovednostné právne vzťahy upravené zák.č. 514/2003 Z.z. len tie, ktoré vznikli od 1.1.2013.

V preskúmvanej veci bola podaná žaloba na náhradu škody a nemajetkovej ujmy dňa 27.9.2012, teda pred dňom účinnosti novely zákona o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci č. 412/2012 Z. z.. V súvislosti s touto novelizáciou neobsahuje zákon žiadne prechodné ustanovenia. V dôsledku toho možno ustanovenia uvedené v tejto novelizácii aplikovať len na konania začaté po dni 31.12.2012.

Prvostupňový súd však pri svojom rozhodovaní bol oprávnený a povinný vykladať pojem „nesprávny úradný postup“ podľa právnej úpravy platnej v čase tvrdeného zmeškania, pričom nie je vylúčené, aby sa „inšpiroval“ novelizovaným znením zákona a prípustnou formou a rozsahom vyložil pôvodné znenie tohto zákonom stanoveného pojmu.

Podľa § 9 ods. 1 ZZŠ v znení účinnom do 31.12.2012 sa za nesprávny úradný postup považovalo aj porušenie povinnosti orgánu verejnej moci urobiť úkon alebo vydať rozhodnutie v zákonom stanovenej lehote, nečinnosť orgánu verejnej moci pri výkone

verejnej moci, zbytočné prietahy v konaní, alebo iný nezákonný zásah do práv, a právom chránených záujmov fyzických a právnických osôb.

Podľa obsahu tohto pojmu mohlo ísť o akúkoľvek činnosť spojenú s výkonom právomoci určitého štátneho orgánu. „K nesprávnemu úradnému postupu môže dôjsť nielen pri úkonoch v rámci činnosti, pri ktorej štátny orgán nerozhoduje, ale aj v rámci rozhodovacej činnosti. Nesprávnym úradným postupom môže byť aj nevydanie alebo oneskorené vydanie rozhodnutia v dôsledku porušenia stanovených alebo primeraných lehôt vhodného vydania (nie však vydanie rozhodnutia samo), lebo znaky nesprávneho úradného postupu má aj nečinnosť štátneho orgánu alebo jeho činnosť, ktorá nie je vykonávaná v stanovenej lehote“ (rozsudok Najvyššieho súdu SR spisovej značky 4Cdo24/2004 zo dňa 1.1.2011).

Z toho istého rozhodnutia najvyššieho súdu je však možné zistiť, že pokiaľ „...orgány nepostupovali v rozpore so záväznými právnymi predpismi vzťahujúcimi sa na ... konanie ..., ich konanie nevykazuje znaky nesprávneho úradného postupu...“

V tejto súvislosti je potrebné konštatovať, že v predmetnej veci nedošlo k sťažnostiam na prietahy v konaní, k disciplinárnemu postihu sudcu v tejto súvislosti alebo k vydaniu právoplatného rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva alebo Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý by prietahy v konaní konštatoval.

V prejednávanej veci odvolací súd zo spisového materiálu zistil, že v pôvodnej exekučnej veci 3Er/351/2010 Okresného súdu Vranov nad Topľou podal súdny exekútor žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie dňa 26.4.2010. Exekučný súd uznesením č. k. 3Er/351/2010-18 zo dňa 7.12.2010 zamietol žiadosť súdneho exekútora o udelenie

poverenia. Nedodržanie zákonom stanovenej lehoty 15 dní uvedenej v § 44 ods. 1 Exekučného poriadku môže byť nesprávnym úradným postupom len v prípade, že ide o „o zbytočný prieťah“ oneskoreného vyhovorení žiadosti exekútora exekučným súdom.

V tejto súvislosti možno odkázať na závery Ústavného súdu SR uvedené v náleze IV.ÚS 606/2012 zo dňa 14.12.2012. Ústavný súd tam, okrem iného, zdôraznil, že „... aj niekoľko mesačná nečinnosť súdu nemusí zakladať práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov“. Poukázal na to, že žalobca podával žiadosti o udelenie poverenia

hromadne, teda zaťažoval súd v rovnakom čase väčším počtom podaní, a preto musel počítať s určitým technicko-administratívnym zdržaním na strane súdu, ktoré spôsobilo, že o jeho žiadosti bolo rozhodnuté s určitým časovým odstupom, čo je ústavne akceptovateľné.

Je pravdou, že ustanovenie § 44 ods. 2 Exekučného poriadku stanovuje lehotu 15 dní na písomné poverenie exekútora na vykonanie exekúcie, s výnimkou exekučného titulu podľa § 41 ods. 2 písm. c/, d/ Exekučného poriadku. Táto legislatívna zmena bola zavedená do exekučného poriadku zákonom č. 144/2010 Z. z., ktorý novelizoval (okrem iného) Exekučný poriadok a zakotvil s účinnosťou od 1.6.2010 spomínanú okolnosť, že lehota 15 dní na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí pre rozhodnutia rozhodcovských komisií a od 1.6.2011 ani pre rozhodcovské rozsudky.

Rýchlosť a účinnosť súdneho konania je objektívne podmienená charakterom, právnou a faktickou zložitou prejednávanej veci, legislatívnou úpravou súdneho procesu, správaním účastníkov konania a v konečnom dôsledku objektívnou možnosťou súdu rozhodnúť vec včas pri zachovaní poradia veci podľa dátumu ich nápadu na súd.

Povinnosťou súdu je organizovať procesný postup v súdnom konaní tak, aby sa čo najrýchlejšie odstránil stav právnej neistoty, kvôli ktorému sa účastník obrátil na súd so svojím návrhom na rozhodnutie súdu.

Pokiaľ ide o tzv. polemizovanie o vhodnosti dĺžky konaní zákonnými lehotami, je potrebné konštatovať, že táto otázka je bez právneho významu, pretože rozhodujúcou okolnosťou, o ktorú sa súd oprel pri zamietnutí žaloby žalobcu v predmetnej veci, je nepreukázanie základných okolností rozhodujúcich pre priznanie nárokov na náhradu škody a nemajetkovej ujmy v zmysle vyššie uvedeného.

Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvého stupňa uvedenými v odôvodnení jeho rozhodnutia, že žalobca neunesol dôkazné bremeno pri preukázaní vzniku škody, nakoľko nepredložil na súde relevantné dôkazy dokumentujúce skutočnú výšku tejto škody. Žalobca nepreukázal žiadnym spôsobom dôvody pre priznanie nemajetkovej ujmy, o ktorej tvrdil v žalobe. Ani jeden z dôvodov pre priznanie nemajetkovej ujmy v peniazoch žalobca ničím nepodložil a nepreukázal, a preto nemožno akceptovať ako dôvod pre takéto priznanie to, že neskorým ukončením procedúry exekučným súdom, mohlo dôjsť k zániku povinného, k zmareniu účelu konania pre stratu kontaktu s povinným alebo k insolvenčii povinného, prípadne, že táto situácia si vyžadovala kroky smerujúce k zabezpečeniu vymožitelnosti pohľadávky a príslušenstva, pretože samotná žaloba tieto okolnosti udáva len ako možné

riziká bez ich dostatočného podloženia a preukázania.

Nebola preukázaná ani príčinná súvislosť medzi postupom súdu prvého stupňa v predmetnej exekučnej veci (ktorý v zmysle vyššie uvedeného nie je možné považovať ani za prieťahy v konaní) a eventúalnym vznikom škody alebo nemateriálnej ujmy.

Taktiež nijakým spôsobom žalobca nepreukázal údajný stav trvania právnej neistoty, ktorá mala byť spôsobená tým, že súd prvého stupňa v exekučných konaniach nerozhodol v zákonom stanovenej 15-dňovej lehote na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Za opodstatnený nie je možné považovať ani ďalší žalobcom uvedený odvolací dôvod, že súd nevykonal dokazovanie oboznámením sa s predloženým znaleckým posudkom,

pretože zo spisového materiálu je zrejmé, že žalobca ani v podanej žalobe, ani následne v ďalších písomnostiach zasielaných prvostupňovému súdu, nenavrhol vykonať dokazovanie aj oboznámením znaleckého posudku.

Nie je dôvodná ani odvolacia námietka, že súd mal pred rozhodnutím vo veci samej rozhodnúť o návrhu na prerušenie konania z dôvodu, že prebieha konanie o prejudiciálnej otázke, pretože ani z podaných žalôb, ani následne z ďalších písomností zasielaných prvostupňovému súdu, nevyplýva, že by žalobca takýto návrh podal.

Rozhodnutie súdu prvého stupňa je vecne správne a ako také ho odvolací súd postupom podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdzuje. Žalobca nepreukázal splnenie žiadnej podmienky náhrady škody a vzniknutej nemajetkovej ujmy.

O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa ustanovenia § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. a § 224 ods. 1 O.s.p.. Neúspešnému žalobcovi náhrada trov odvolacieho konania nepatrí a úspešnej žalovanej odvolacie trovy nevznikli a ani náhradu trov nepožadovala, preto odvolací súd náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z.).

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.